

מזמר

הצור תמים פעלו

– תרכ"ז –

מאת

כ"ק אדמו"ר

אור עולם נזר ישראל ותפארתו כקש"ת

מוהר"ר שמואל

זצוקל"ה נבג"ם זי"ע מליובאוויטש

הוצאה מיוחדת

עם ביאורים ופענוח המראי מקומות

ועד-חיילי-בית-דוד

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקווי

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

ע"פ הוראת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א, ללמוד מאמר 'הצור תמים פעלו' תרכ"ז לאדמו"ר מהר"ש – 'לכתחילה אריבער' ביום ההילולא שלו ביי"ג תשרי ובימים הסמוכים לו, הננו מדפיסים בזה את המאמר (נדפס בספר המאמרים תרכ"ו).

לתועלת הלומדים חולק המאמר לקטעים ופוסק מחדש, ושולבו בו (באותיות שונות) ביאורים וצוייני הערות. כמובן – בדרך אפשר בלבד וללא אחריות כלל וכלל.

ויהי רצון שבזכות ההתמסרות לקיום הוראותיו ועצותיו הקדושות של שופט ויועץ דורנו, נקבל תיכף את שלימות הגילוי של "ואשיבה שופטייך כבראשונה ויועציך כבתחלה", בהתגלותו המלאה של כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א מלך ביפיו בפועל ובגלוי לעין כל, תיכף ומיד ממש.

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

י"ג תשרי ה'תשס"ז. ימות המשיח.
ועד חיילי בית דוד
בית משיח, רבינו, חיינו - 770

ויש להוסיף ולקשר גם עם תורתו של בעל ההילולא (שיום ההילולא הוא הזמן המתאים להוסיף בלימוד תורתו, מאמרי החסידות שנדפסו בסדרת הספרים בשם "תורת שמואל") בשייכות עם פרשת השבוע:

המאמר הראשון דפרשת האזינו שאמר אדמו"ר מהר"ש בהתחלת נשיאותו הוא ד"ה הצור תמים פעלו תרכ"ז, וכדאי ונכון שילמדוהו במשך המעט-לעת דיום ההילולא (ועכ"פ בסמיכות זמן).

ותוכן המאמר – שהקב"ה ותרן ומאריך אף עד שיעשה האדם תשובה כו', והרי כללות ענין התשובה הוא באופן ד"לכתחילה אריבער": "אריבער" – ביחס למעמד ומצב שלפני התשובה, ו"לכתחילה אריבער" – כיון שמלכתחילה (גם לפני התשובה) נמצא כאו"א מישראל במעמד ומצב שמצד עצמו (להיותו "חלק אלקה ממעל ממש") אינו שייך כלל לענין של חטא.

(משיחת י"ג תשרי ה'תשנ"ב, בלתי מוגה)

מוקדש לקבלת פני כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

מהרה יגלה ויגאלנו

*

לז"נ חנה ע"ה בת יוסף ישראל הכהן הי"ד פיזם

הצור תמים פעלו כי כל דרכיו משפט. ואמרו רז"ל בב"ק דף נ סע"א, אמר ר' חנינא: כל האומר הקב"ה ותרן הוא – יותרו חייו [=יפקרו חייו וגופו. רש"י], שנאמר הצור תמים פעלו כי כל דרכיו משפט. אמר ר' חנא ואי תימא ר' שמואל בר נחמני: מאי דכתיב ארך אפים ולא כתיב ארך אף, ארך אפים לצדיקים ולרשעים.

ועיין בגמ' תענית¹ דף כב. א, ובסנהדרין דף קיא. א², משמע שמאריך השכר לצדיקים והעונש לרשעים עד עוה"ב, ועיין בתוס'³. היינו כמו שאמרו רז"ל היום לעשותם ולמחר לקבל שכרם, פירוש למחר הכוונה הוא על עולם הבא.

והנה לכאורה צריך להבין, שמאמר כל האומר הקב"ה ותרן, עם המאמר ארך אפים לצדיקים ולרשעים, נראים כסותרים זה את זה, שהרי להמתין כל כך זהו מדרכי הויתור כו', מבלי להעניש לרשע. ויש לומר, דהן אמת שאינו מוותר כלום, כי אם מאריך אף אולי יחזור בתשובה וגבה דיליה [= ויגבה את שלו, באם לא יחזור בתשובה].

והנה בזוהר פרשת ויגש אמרו שאמרה אורייתא קמי קוב"ה, האי אדם דאת בעי למברי זמין הוא לארגזא קמך. אלמלא לא תאריך רוגזך, טב דלא אתברי. אמר לה קוב"ה וכי למגנא אתקרינא ארך אפים [= אמרה תורה לפני הקב"ה, אדם זה שאתה מבקש לברוא, מוכן הוא להכעיס לפניך. אלמלא תאריך אפך, טוב שלא יברא. אמר לה הקב"ה וכי לחנם נקרא אני ארך אפים]. נמצא משמע שמבחינת ארך אפים נמשך הסליחה אפילו אם יחטא [שמוחל ומוותר על העוון], ואם כן זהו יותר מן מאריך אף, שמשמע שמאריך אף וגבה דיליה. גם צריך להבין, האיך אפשר שהתורה תקטרג על בריאת האדם.

1) בגמ' תענית שלפנינו לא נמצא, ולכאורה צ"ל עירובין, וכן הוא בתוס' שמציין אליו לקמן במאמר (מובא בהערה 3). ובעירובין כב, א: אמר רבי חגי ואיתימא רבי שמואל בר נחמני מאי דכתיב ארך אפים, ארך אף מבעי ליה, אלא ארך אפים לצדיקים ארך אפים לרשעים. וברש"י: אפים משמע פנים, בין שוחקות בין זעומות, אפים שוחקות מאריך ומאחר לצדיקים לעתיד לבא, ואפים זעומות מאריך לרשעים, ומאחר פורענותם לעולם הבא.

2) כשעלה משה למרום מצאו להקדוש ברוך הוא שיושב וכותב ארך אפים. אמר לפניו רבונו של עולם ארך אפים לצדיקים, אמר לו אף לרשעים, אמר ליה רשעים יאבדו, אמר ליה השתא חזית מאי דמבעי לך. כשחטאו ישראל אמר לו לא כך אמרת לי ארך אפים לצדיקים, אמר לפניו רבונו של עולם ולא כך אמרת לי אף לרשעים.

3) (תוסי' ב"ק נ, ב) ארך אפים לצדיקים ולרשעים - בעושיין פסין (עירובין כב, א) משמע לרשעים להאבידם מן העוה"ב, ובחלק (סנהדרין קיא, א) משמע לטובה. וי"ל כשאין סופו לעשות תשובה הוא לרעה, אבל בסופו לעשות תשובה הוא לטובה.

אך הענין הוא, כמובא בזוהר שם, שלא נברא העולם באל"ף לפי שמאל"ף יכול לימשך גם בארור כו' [אל"ף מורה על ארץ אפים שלמעלה מהשתלשלות, משם יכולה להיות השפעה גם לקליפות], ולכן נברא בבי"ת [בראשית ברא אלקים] שהוא סימן ברכה. ומאחר שכבר נברא בבי"ת שהוא בחי צמצום החכמה [תחילת ההשתלשלות, שיומשך דוקא לצד הקדושה], אז אפי' נמשך מבחי האל"ף, גם כן לא יומשך מאל"ף כלום [לקליפות]. הגם כי משם הוא כחשיכה כאורה [שחושך ואור שוים לפניו, קדושה וקליפה], אבל מאחר שנמשך דרך צמצום החכמה, אז אפילו מבחי האל"ף לא יומשך שום יניקה גם כן כו'.

ובכדי שיומשך מבחי האל"ף [לצורך היהודים שחטאו, שזקוקים להמשכה שלמעלה מהשתלשלות למחול על עוונותיהם], לכן אמרה תורה שהאדם זמין לארגזא קמך, בכדי שישב לה הקב"ה וכי למגנא אתקרינא ארץ אפים, ועל ידי זה נמשך מבחי אריך אנפין בחכמה [ומהמשכה זו נמחלים העוונות].

וגם מה שאמר וכי למגנא אתקריאו ארץ אפים, אפשר לומר שעל ידי בחי ארץ אפים מאריך אף עדי שיבוא לבחי תשובה [שהמשכה זו עצמה, מעוררת את האדם לשוב בתשובה], ואז יומשך סליחת העוונות.

(ב) במדרש רבה פרשת בא בענין קרבן פסח: שה תמים זכר בן שנה. שה – בשביל אלקים יראה לו השה, תמים – לשמו של הקב"ה, שנאמר הצור תמים פעלו.

פירוש, כי הנה אברהם ויצחק על ידי המסירות נפש שלהם [בנסיון העקידה, שעל זה נאמר אלקים יראה לו השה] הגיעו לבחינת אור אין סוף שלמעלה מהשתלשלות, בחי כתר. והיינו, שמבחינת אם צדקת [מה תתן לו ורבו פשעך מה תעשה לו. שבבחינה עליונה זו שלמעלה מהשתלשלות, אין נוגע מעשה התחתונים, אם עושים צדקות או פשעים] כו' לא יומשך גם כן לאומות העולם.

ולכן אמרו במדרש רבה ריש פרשת בלק על פסוק הצור תמים פעלו, לא הניח הקב"ה פתחון פה לאומות העולם שאתה דחקתו [שיאמרו שה' גרם להם לחטוא], מה עשה? כשם שהעמיד מלכים ונביאים מישראל, כך העמיד מאומות העולם. והיינו, כי מבחי זו [של הצור תמים פעלו, שלמעלה מהשתלשלות] יכולים אומות העולם גם כן לקבל.

אמנם, על ידי מסירות נפש דעקידה, נמשך מבחי זו גם כן בישראל דוקא.

